

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 43

1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında 20.1.1983 Tarihli ve 54 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında 20.1.1983 Tarihli ve 54 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümleri ile 1136 Sayılı Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair 79 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Adalet Komisyonu Raporu.
(1/474, 3/387)

Türkiye
Cumhurbaşkanlığı
Ankara

Huk. I. Kan. Kar. Bşk. :
25-18-41-84

9 Nisan 1984

Konu : 2991 Sayılı Kanun Hakkında.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 30 Mart 1984 tarih ve 84-02860 sayılı yazınız.

İlgi yazınıza ekli olarak gönderilen ve T.B.M.M. Genel Kurulunca 28.3.1984 tarihinde kabul edilen 2991 sayılı «1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında 20.1.1983 Tarihli ve 54 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında 20.1.1983 Tarihli ve 54 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddeleri ile 1136 Sayılı Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair 79 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun» incelendi :

7.11.1982 tarih ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile «Kamu kurumları niteliğindeki meslek kuruluşlarına ait yeni düzenlemeye gidilmiştir.

Konuyla ilgili Anayasanın 135 inci maddesinde :

- Kamu kurumları niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşlarının, kuruluş amaçları belirlenmiş,
- Kamu kurum ve kuruluşları ile Kamu İktisadi Teşebbüslerinde aslı ve sürekli görevlerde çalışanların meslek kuruluşlarına girme mecburiyeti kaldırılmış,
- Meslek kuruluşlarının, kuruluş amaçları dışında faaliyet göstermeyecekleri, siyasetle uğraşamayacakları, siyasi partiler, sendikalar ve derneklerle ortak hareket edemeyecekleri açıklanmış,
- Bu kuruluşların, kanunlarında gösterildiği şekilde Devletin idari ve mali denetimine tabi olduğu ve amaçları dışında faaliyet gösteren ve siyasetle uğraşan meslek kuruluşlarının sorumlu organlarının görevine, mahkeme kararı ile son verileceği ve yerlerine yenilerinin seçileceği belirlenmiş,

e) Türk Devletin varlık ve bağımsızlığının, ülkenin ve milletin bölünmez bütünlüğünün, toplumun huzurunun korunması ve Devletin Anayasada belirtilen temel niteliklerini tehdit edici faaliyetlerin önlenmesi

bakımından gecikmesinde sakınca bulunan hallerde mahallin en büyük mülki amirine bu tür nitelikte suç işleyen organları geçici olarak görevden uzaklaştırma yetkisi tanınmış ve bu kararların, dayanakları ile birlikte üç gün içinde mahkemeye bildirilmesi ve mahkemenin de görevden uzaklaştırma kararın yerinde olup olmadığına en geç on gün içinde karar vermesi hususları,

hüküm altına alınmıştır.

Anayasanın 135 inci maddesinde yer alan bu amir hükümler doğrultusunda, kamu kurum ve kuruluşlarına ait kanunlarda bir an önce değişiklik yapmak amacıyla 28 Aralık 1982 tarih ve 2767 sayılı «Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları Hakkında Yetki Kanunu» çıkarılmış ve Yetki Kanununda belirtilen kapsam ve ilkeler doğrultusunda, çıkarılan kanun hükmünde kararnemelerle kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ait dokuz kanunda ayrı ayrı düzenlemeler yapılmış ve Resmî Gazetede yayımlanan kararnemeler, yayımlandıkları gün ayrıca Türkiye Büyük Millet Meclisine de sunulmuştur.

Yüce Meclis bu tarihe kadar;

1. 14.2.1984 tarih ve 2979 sayılı «15.5.1957 tarih ve 6964 Sayılı Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliği Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında 18.5.1983 Tarihli 67 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Bu Kararnamenin Bazı Hükümleri ile 6964 Sayılı Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair 6.9.1983 Tarihli ve 87 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun»,

2. 14.2.1984 tarih ve 2980 sayılı «1512 Sayılı Noterlik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında 20.1.1983 Tarih ve 55 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümleri ile 1512 Sayılı Noterlik Kanununun İki Maddesinin Değiştirilmesine Dair 6.9.1983 Tarihli ve 80 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun»,

3. 3.4.1984 tarih ve 2993 sayılı «9.3.1954 Tarih ve 6343 Sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümleri ile 6343 Sayılı Kanunun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesine Dair Kanun»,

görüştürerek kabul etmiştir.

Bu kanunlarda yer alan müşterek bir hükme göre (14.2.1984 tarih ve 2979 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi ile değişik 6964 sayılı Kanunun 18 inci maddesi), (14.2.1984 tarih ve 2970 sayılı Kanunun 2 nci maddesi ile değişik 1512 sayılı Kanunun 164 üncü maddesi), (3.4.1984 tarih ve 2993 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi ile 6343 sayılı Kanuna ilave edilen ek 1 inci madde);

Türk Devletinin varlık ve bağımsızlığının, ülkenin ve milletin bölünmez bütünlüğünün, toplumun huzurunun korunması ve Devletin Anayasada belirtilen temel niteliklerini tehdit edici faaliyetlerin önlenmesi bakımından gecikmesinde sakınca bulunan hallerde valiler, seçilmiş birlik organlarını geçici olarak görevden uzaklaştırabilir.

Görevden uzaklaştırma kararı, dayanakları ile birlikte üç gün içinde ... fıkrada sözü edilen mahkemeye bildirilir. Mahkeme görevden uzaklaştırma kararının yerinde olup olmadığını dosya üzerinde inceleyerek bu konudaki kesin kararını en geç on gün içinde verir. Görevden uzaklaştırmanın yerinde olduğuna mahkemece karar verilmesi halinde ... fıkra uygulanır...»

Anayasanın 135 inci maddesinin 7 ve 8 inci fıkralarına uygun olarak düzenlenen bu hüküm 2991 sayılı Kanunun 2 nci maddesi ile değiştirilen 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 77 nci maddesinde farklı şekilde düzenlenmiştir.

77 nci maddenin 10 uncu fıkrasında;

«Görevden uzaklaştırma kararı, dayanakları ile birlikte üç gün içinde 5 inci fıkrada sözü edilen mahkemeye bildirilir. Mahkeme, görevden uzaklaştırma kararının yerinde olup olmadığını dosya üzerinde inceleyerek ve savunma almak kaydıyla kararını en geç 10 gün içinde verir. Görevden uzaklaştırmanın yerinde olduğuna mahkemece karar verilmesi halinde 6 nci fıkra hükümleri uygulanır...»

hükümü benimsemiştir.

Adalet Komisyonu Raporunda da açıklandığı gibi, benzer kanunlardan farklı olarak;

1. Mahkemeye savunma alma mecburiyeti getirilmiş,
2. Mahkemenin bu konuda verdiği karar, kesin olmaktan çıkarılmıştır.

Anayasanın 135 inci maddesinin son fıkrasında yer alan hüküm, valilik kararının belgeleri ile birlikte mahkemeye intikal ettikten sonra en geç on gün içinde karara bağlanmasına amirdir. Madde de gerek valiler tarafından verilen kararın mahkemeye intikali, gerekse mahkemenin vereceği karar süreye bağlanmıştır. Düzenlemede, konunun bir an önce sonuçlandırılması amaçlanmaktadır.

Yüce Mecliste meseleyi böyle kabul etmiş ve yukarıda açıklandığı üzere kabul ettiği üç kanunda (kesin) deyimini kullanmıştır.

Bilindiği gibi kanunların, eşitlik ve genellik ilkelerine uygun olarak düzenlenmeleri gerekir. Anayasanın 10 uncu maddesinde, kanun önünde eşitlik ilkesi hükmü bağlanmış, maddenin gerekçesinde konu ayrıntıları ile açıklanmıştır.

Bu haliyle onaylanmak üzere gönderilen 2991 sayılı Kanunun yukarıda açıklanan gerekçeler karşısında Anayasanın 89 uncu maddesi gereğince bir defa daha görüşülmesinde yasal zaruret görüldüğünden geri gönderilmiştir.

Gereğini bilgilerinize sunarım.

Kenan Evren
Cumhurbaşkanı

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/474
Karar No. : 12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Komisyonumuzun 23.1984 tarih ve 5 Karar No. lu raporu ile sonuçlandığı «1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında 20.1.1983 Tarihli ve 54 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında 20.1.1983 Tarihli ve 54 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümleriyle, 1136 Sayılı Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair 79 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun» Türkiye Büyük Millet Meclisinin 28.3.1984 tarihli 45 inci birleşiminde görüşülmüş ve bazı değişikliklerle kabul edilmiştir.

Kanun, Anayasamızın 89 uncu maddesi gereğince yayımlanması için Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 30.3.1984 tarih ve Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı 84-02860 sayılı teskeresiyle Sayın Cumhurbaşkanlığına gönderilmiştir.

Sayın Cumhurbaşkanımız, Anayasanın 89 uncu maddesi gereğince bir defa daha görüşülmek üzere kanunu geri göndermiş ve gerekçeli geri gönderme tezkeresi de Genel Kurulumuzun 10.4.1984 tarih ve 50 inci birleşiminde okunmuş bulunmaktadır.

Komisyonumuz, 2991 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle değiştirilen 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 77 nci maddesinin onuncu fıkrasını, geri gönderilme gerekçeleri ışığında Adalet Bakanı Sayın M. Necat Eldem'in, Bakanlık temsilcilerinin ve Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinden bir öğretim üyesinin de katılımıyla yeniden incelemiştir.

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile ilgili mevzuatın, Anayasanın 135 inci maddesi ile uyumlu hale getirilmelerini temin için çıkarılan 2767 sayılı Yetki Kanunu gereğince hazırlanarak yürürlüğe

girmiş bulunan Kararnameler ile bunlardan Türkiye Büyük Millet Meclisince onaylanmış olan Noterler, Ziraat Odaları ve Veterinerler hakkındaki mevzuat incelendiğinde; Türk Devletinin varlık ve bağımsızlığının, ülkenin ve milletin bölünmez bütünlüğünün, toplumun huzurunun korunması ve Devletin Anayasada belirtilen temel niteliklerini tehdit edici faaliyetlerin önlenmesi bakımından, gecikmesinde sakınca bulunan durumlarda, mahallin en büyük mülki âmirinin, ilgili kuruluş organını geçici olarak görevden uzaklaştırmasına dair kararlarının, mahkemece on gün içinde incelenerek kesin karara bağlanmasının öngörüldüğü müşahade edilmektedir.

Aynı konuları düzenleyen ve aynı nitelikte bulunan kanun hükümleri arasında paralellik sağlamak üzere söz konusu fıkrada bulunan «ve savunma almak kaydıyla» ibaresi çıkarılmış ve mahkeme kararının kesin olacağı da açıkça belirtilmiştir.

Kanunun diğer maddeleri aynen benimsenmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan
Ali Dizdaroğlu
Antalya

Başkanvekili
Ahmet İlhami Kösem
Malatya

Üye
Muhalifim
Çoşkun Bayram
Adana

Üye
Tasarının bütün olarak ele alınması
görüştünde olduğumdan maddelere
geçilmesine muhalifim
Ibrahim Taşdemir
Ağrı

Üye
Atıslan Pehlivanlı
Ankara

Üye
Ali Ayhan Çetin
Çorum

Üye
Özgür Barutçu
Diyarbakır

Üye
Akiş Kocaman
Gümüşhane

Üye
Yasanın tümünün ele alınması
görüştündeyim
Mehmet Sait Erol
Hakkâri

Üye
Mehmet Onur
Kahramanmaraş

Üye
1 - Tasarının bütün halinde ele
alınması gerektiğinden maddelere
geçilirken sadece geri çevrilenlerin
müzakere edilmesine muhalifim
2 - Eski metinde ısrar edilmesi
görüştündeyim.
İlhan Dinçer
Malatya

Üye
İhsan Nuri Topkaya
Ordu

Üye
Eski metinde ısrar edilmesi
görüştündeyim
Hasan Altay
Samsun

Üye
Mehmet Topaç
Uşak

Üye
Mehmet Bahçeci
Yozgat

Üye
Selahattin Taşoğlu
Yozgat

(ANAYASANIN 89 UNCU MADDESİ GEREĞİNCE CUMHURBAŞKANINCA BİR DAHA GÖRÜŞÜLMEK ÜZERE GERİ GÖNDERİLEN KANUN)

1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında 20.1.1983 Tarihli ve 54 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında 20.1.1983 Tarihli ve 54 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümleri ile 1136 Sayılı Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair 79 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun

Kanun No.
2991

Kabul Tarihi :
28 . 3 . 1984

MADDE 1. — 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun 76 ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Barolar, bu Kanunda yazılı esaslar uyarınca avukatlık mesleğine mensup olanların; müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, avukatlık mesleğinin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve iş sahipleri ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kurulan tüzelkişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır.

Barolar, kuruluş amaçları ve Kanunda belirtilenler dışında hiçbir faaliyet gösteremezler; kendilerine kanunla verilen görevlerin yerine getirilmesiyle ilgili olmayan toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleyemezler; siyasetle uğraşamazlar; siyasi partiler, sendikalar ve derneklerle ortak hareket edemezler; siyasi partilere maddî yardım yapamazlar; onlarla siyasi ilişki ve işbirliği içinde bulunamazlar; milletvekili ve mahallî idarelerin seçimlerinde belli adayları destekleyemezler.

MADDE 2. — 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun 77 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Baronun kurulması, organlarının görevden uzaklaştırılması ve görevlerine son verilmesi

Madde 77. — Bölgesi içinde en az onbeş avukat bulunan her il merkezinde bir baro kurulur.

Baro kurulmayan yerlerin en yakın baroya bağlanmasına veya bunların birleştirilerek bir baro kurulmasına ve merkezlerinin belirtilmesine Türkiye Barolar Birliği karar verir.

Barolar, kuruluşlarını Türkiye Barolar Birliğine bildirirler.

Türkiye Barolar Birliği de keyfiyeti derhal Adalet Bakanlığına bildirir ve barolar bu bildirme ile tüzelkişilik kazanırlar.

Bu Kanunun 76 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen yasaklamalara uymayan baro sorumlu organlarının görevlerine son verilmesine ve yerlerine yenilerinin seçilmesine Adalet Bakanlığının isteği uyarınca buldukları İl Cumhuriyet Savcılığının açacağı dava üzerine o yerdeki Asliye Hukuk Mahkemesince karar verilir. Yargılama basit usule göre yapılır ve en geç üç ay içinde sonuçlandırılır.

Görevlerine son verilen organların yerine en geç bir ay içerisinde yenileri seçilir. Yeni seçilenler eskilerin süresini tamamlarlar.

Adalet Bakanlığının bu Kanun uyarınca baro organlarının işlemleri hakkında onay mercii olarak verdiği kararları görevli baro organları aynen yerine getirmekle yükümlüdürler. Bakanlık kararını idarî yargı mercinin yürütmenin durdurulmasına veya esasına ilişkin kararı veya kanunî bir sebep olmaksızın yerine getirmeyen veya eski kararda direnme niteliğinde yeni bir karar veren veya kanunun zorunlu kıldığı işlemleri Bakanlığın uyarısına rağmen yerine getirmeyen baro organları hakkında da yukarıdaki fıkralar hükümleri uygulanır.

Görevlerine son verilen organ üyelerinin kanunda yazılı ceza sorumlulukları saklıdır. Bu organların yukarıdaki fıkra gereğince görevlerine son verilmesine neden olan tasarrufları hükümsüzdür.

Türk Devletinin varlık ve bağımsızlığının ülkenin ve milletin bölünmez bütünlüğünün, toplumun huzurunun korunması ve Devletin Anayasada belirtilen temel niteliklerini tehdit edici faaliyetlerin önlenmesi bakımından gecikmesinde sakınca bulunan hallerde valiler, seçilmiş baro organlarını geçici olarak görevden uzaklaştırabilirler.

(ADALET KAMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN)

1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında 20.1.1983 Tarihli ve 54 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında 20.1.1983 Tarihli ve 54 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümleri ile 1136 Sayılı Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair 79 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun

MADDE 1. — Kanunun 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun 77 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Baronun kurulması, organlarının görevden uzaklaştırılması ve görevlerine son verilmesi :

Madde 77. — Bölgesi içinde en az onbeş Avukat bulunan her il merkezinde bir baro kurulur.

Baro kurulmayan yerlerin en yakın baroya bağlanmasına veya bunların birleştirilerek bir baro kurulmasına ve merkezlerinin belirtilmesine Türkiye Barolar Birliği karar verir.

Barolar, kuruluşlarını Türkiye Barolar Birliğine bildirirler.

Türkiye Barolar Birliği de keyfiyeti derhal Adalet Bakanlığına bildirir ve barolar bu bildirme ile tüzelsellik kazanırlar.

Bu Kanunun 76 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen yasaklamalara uymayan baro sorumlu organlarının görevlerine son verilmesine ve yerlerine yenilerinin seçilmesine Adalet Bakanlığının isteği uyarınca buldukları İl Cumhuriyet Savcılığının açacağı dava üzerine o yerdeki Asliye Hukuk Mahkemesince karar verilir. Yargılama basit usule göre yapılır ve en geç üç ay içinde sonuçlandırılır.

Görevlerine son verilen organların yerine en geç bir ay içerisinde yenileri seçilir. Yeni seçilenler eskilerin süresini tamamlarlar.

Adalet Bakanlığının bu Kanun uyarınca baro organlarının işlemleri hakkında onay mercii olarak verdiği kararları görevli baro organları aynen yerine getirmekle yükümlüdürler. Bakanlık kararını idarî yargı merciiinin yürütmenin durdurulmasına veya esasına ilişkin kararı veya kanunî bir sebep olmaksızın yerine getirmeyen veya eski kararda direnme niteliğinde yeni bir karar veren veya kanunun zorunlu kıldığı işlemleri Bakanlığın uyarısına rağmen yerine getirmeyen baro organları hakkında da yukarıdaki fıkralar hükümleri uygulanır.

Görevlerine son verilen organ üyelerinin kanunda yazılı ceza sorumlulukları saklıdır. Bu organların yukarıdaki fıkra gereğince görevlerine son verilmesine neden olan tasarrufları hükümsüzdür.

(Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

Görevden uzaklaştırma kararı, dayanakları ile birlikte üç gün içinde 5 inci fıkrada sözü edilen mahkemeye bildirilir. Mahkeme, görevden uzaklaştırma kararının yerinde olup olmadığını dosya üzerinde inceleyerek ve savunma almak kaydıyla kararını en geç 10 gün içinde verir. Görevden uzaklaştırmanın yerinde olduğuna mahkemece karar verilmesi halinde 6 ncı fıkra hükümleri uygulanır.

Göreve son verme ve görevden uzaklaştırma hükümleri Baro Genel Kurulu hakkında uygulanmaz.

MADDE 3. — 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun 86 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 86. — Baro levhasında yazılı her avukat gerek olağan gerekse olağanüstü genel kurul toplantılarına katılmak ve oy kullanmakla yükümlüdür. Haklı bir engelle dayanmış olmadıkça bu toplantılara gelmeyen veya oy kullanmayanlara Baro Başkanı tarafından 1 500 liradan 7 500 liraya kadar para cezası verilir.

64 üncü maddenin üçüncü ve dördüncü fıkraları, bu maddeye göre verilen para cezaları hakkında da uygulanır.

MADDE 4. — 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun 87 nci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Genel kurulun kararları bir tutanakla tespit edilir. Tutanak, genel kurul başkanlık divanı tarafından imzalanır ve Türkiye Barolar Birliğine gönderilir.

MADDE 5. — 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun 111 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yasaklar, mal edinme, protokoldeki yer, görevden uzaklaştırma ve göreve son verme

Madde 111. — Türkiye Barolar Birliği, kuruluş amaçları ve kanunda belirtilenler dışında herhangi bir faaliyet gösteremez; kendisine kanunla verilen görevlerin yerine getirilmesiyle ilgili olmayan toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleyemez; siyasetle uğraşamaz; siyasal partiler, sendikalar ve derneklerle ortak hareket edemez; siyasal partilere maddi yardım yapamaz, onlarla siyasal ilişki ve işbirliği içinde bulunamaz, milletvekili ve mahallî idarelerin seçimlerinde belli adayları destekleyemez.

Birlik, amacına uygun işlerde kullanılmak üzere taşınır ve taşınmaz mal edinebilir.

Birlik, protokol kurallarına göre, resmî törenlere katılır.

77 nci maddenin 5, 6, 7, 8 ve 9 uncu fıkraları hükümleri Birlik organları hakkında da uygulanır.

MADDE 6. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 114 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Genel kurul, baroların avukatlıkta en az onbeş yıl kıdemli olan üyeleri arasından gizli oyla seçecekleri birer delege ile kurulur.

MADDE 7. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 154 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İşten yasaklanmanın zorunlu olduğu haller

Madde 154. — Haklarında meslekten çıkarma cezası verilen veya tutuklama müzekkeresi çıkarılan veya Devletin şahsiyetine karşı cürümlerden veya rüşvet, sahtecilik, hırsızlık, dolandırıcılık, inancı kötüye kullanma ve yalan yere tanıklık cürümlerinden biri ile hakkında kamu davası açılan ve 42 ncı madde uyarınca geçici olarak görevlendirilmiş olup, yapılan işlerin ücretini iş sahibinden aldığı halde aynı maddenin son fıkrası gereğince kabule değer bir sebep olmaksızın ilgili mercie ödememiş olan avukatların işten yasaklanmaları zorunludur.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Türk Devletinin varlık ve bağımsızlığının ülkenin ve milletin bölünmez bütünlüğünün, toplumun huzurunun korunması ve Devletin Anayasada belirtilen temel niteliklerini tehdit edici faaliyetlerin önlenmesi bakımından geçikmesinde sakınca bulunan hallerde valiler, seçilmiş baro organlarını geçici olarak görevden uzaklaştırabilirler.

Görevden uzaklaştırma kararı, dayanaklarıyla birlikte üç gün içinde beşinci fıkrada sözü edilen mahkemeye bildirilir. Mahkeme, görevden uzaklaştırma kararının yerinde olup olmadığını dosya üzerinde inceleyerek bu konudaki kesin kararını en geç on gün içinde verir. Görevden uzaklaştırmanın yerinde olduğuna mahkemece karar verilmesi halinde altıncı fıkra hükümleri uygulanır.

Göreve son verme ve görevden uzaklaştırma hükümleri Baro Genel Kurulu hakkında uygulanmaz.

MADDE 3. — Kanunun 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Kanunun 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Kanunun 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Kanunun 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Kanunun 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

Yukarıdaki fıkrada belirtilen işten yasaklanma sebeplerinin meydana gelmesinden itibaren iki ay içinde disiplin kurulunca haklarında işten yasaklama kararı verilmeyen avukatlar, Bakanlığın doğrudan vereceği kararlarla işten yasaklanırlar.

MADDE 8. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununa aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerinde görevli avukatlar

EK MADDE 1. — Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerinde aslı ve sürekli olarak avukatlık görevinde çalışanların baro levhasına yazılmaları isteklerine bağlıdır. Ancak bunlar hakkında bu Kanunun avukatlık mesleğine kabul ve ruhsatname verilmesine ilişkin hükümleri aynen uygulanır. Bunlar, görevlerinin gereği olan işleri yaparken baro levhasına kayıtlı avukatların yetkileriyle haklarına sahip ve onların ödevleriyle yükümlüdürler. Baroya kaydını yaptırmayan avukat, çalıştığı yer barosuna bilgi verir.

Yukarıdaki fıkra uyarınca baro levhasına yazılmak istemediklerini bildiren adayların, sadece avukatlık mesleğine kabullerine ve adlarına ruhsatname düzenlenmesine karar verilerek kanunda öngörülen diğer işlemler aynen yerine getirilir.

Birinci fıkrada sözü edilen görevlerden ayrıma halinde, avukatlık mesleğinin yapılabilmesi, baro levhasına yazılmakla mümkündür.

Bu Kanunun avukatlar hakkında öngördüğü disiplin işlem ve cezaları, bu maddede sözü edilen avukatlar hakkında da avukatın sürekli görev yaptığı yer barosunca uygulanır.

Yurt dışına çıkma izni

EK MADDE 2. — Türkiye Barolar Birliğinin veya baroları temsil etmek üzere uluslararası toplantı ve kongrelere katılmak Adalet Bakanlığının iznine tabidir.

Seçimleri yapılması

EK MADDE 3. — Barolar ile Türkiye Barolar Birliğinin bu Kanuna göre gizli oyla yapılacak organ seçimlerine ilişkin işlemler, aşağıdaki esaslara göre yargı gözetimi altında gerçekleştirilir.

Seçim yapılacak genel kurul toplantısından en az onbeş gün önce, Baro seçimleri için levhaya kayıtlı avukatları, Türkiye Barolar Birliği seçimleri için de genel kurula barolarca seçilen asıl ve yedek delegeleri belirleyen liste, toplantının gündemi, yeri, günü, saati ile çoğunluk olmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususları belirten bir yazı ile birlikte üç nüsha olarak o yer ilçe seçim kurulu başkanı olan hâkime tevdi edilir. Bir yerde birden fazla ilçe seçim kurulu bulunduğu takdirde görevli hâkim Yüksek Seçim Kurulunca belirlenir. Toplantı tarihlerinin, gündemde yer alan diğer konular gözönünde bulundurularak görüşmelerin bir Cumartesi günü akşamına kadar sonuçlanması ve seçimlerin ertesi gün olan Pazar gününün dokuz - onyedii saatleri arasında yapılmasını sağlayacak şekilde düzenlenmesi zorunludur.

Hâkim, gerektiğinde ilgili kayıt ve belgeleri de getirtip incelemek suretiyle varsa noksanları tamamlattıktan sonra seçime katılacak avukatları belirleyen liste ile yukarıdaki fıkrada belirtilen diğer hususları onaylar. Onaylanan liste ile toplantıya ilişkin diğer hususlar Adalet dairesi ve baro ilan yerlerinde asılmak sureti ile üç gün süre ile ilan edilir.

İlan süresi içinde listeye yapılacak itirazlar hâkim tarafından incelenir ve en geç iki gün içinde kesin olarak karara bağlanır.

Bu suretle kesinleşen listeler ile toplantıya ilişkin diğer hususlar onaylanarak ilgili baro veya Türkiye Barolar Birliğine gönderilir.

Hâkim, kamu görevlileri veya aday olmayan avukatlar arasından bir başkan ile iki üyeden oluşan bir seçim sandık kurulu atar. Aynı şekilde ayrıca üç yedek üye de belirler. Seçim sandık kurulu başkanının yokluğunda kurula yaşlı üye başkanlık eder.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 8. — Kanunun 8 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 1. — Kanunun Ek 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 2. — Kanunun Ek 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 3. — Kanunun Ek 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen, kabul edilmiştir.

(Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

Seçim sandık kurulu, seçimlerin kanunun öngördüğü esaslara göre yürütülmesi, yönetimi ve oyların tasnifi ile görevli olup, bu görevleri seçim ve tasnif işleri yokluğunda kurula yaşlı üye başkanlık eder.

Dörtüyz kişiden fazla üyesi bulunan barolarda her dörtüyz kişi için bir oy sandığı bulunur ve her seçim sandığı için ayrı bir kurul oluşturulur. Yüze kadar olan üye fazlalığı sandık sayısında nazara alınmaz. Seçimlerde kullanılacak araç ve gereçler ilçe seçim kurulundan sağlanır ve sandıkların konacağı yerler hâkim tarafından belirlenir.

Seçim süresinin sonunda seçim sonuçları tutanakla tespit edilip seçim sandık kurulu başkan ve üyeleri tarafından imzalanır. Birden fazla sandık bulunması halinde tutanaklar, hâkim tarafından birleştirilir. Tutanakların birer örneği seçim yerinde asılmak suretiyle geçici seçim sonuçları ilan edilir. Kullanılan oylar ve diğer belgeler tutanaklar bir örneği ile birlikte üç ay süreyle saklanmak üzere ilçe seçim kurulu başkanlığına tevâf edilir.

Seçimin devamı sırasında yapılan işlemler ile tutanakların düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde seçim sonuçlarına yapılacak itirazlar, hâkim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. İtiraz süresinin geçmesi ve itirazların karara bağlanmasından hemen sonra hâkim yukarıdaki hükümlere göre kesin sonuçları ilan eder ve ilgili baro ile Türkiye Barolar Birliğine bildirir.

Oy verme işlemi, gizli oy açık tasnif esasına göre yapılır. Listede adı yazılı bulunmayan avukat oy kullanamaz. Oylar, oy verenin kimliğinin baro veya resmî kuruluşca verilen belge ile ispat edilmesinden ve listedeki isminin karşısındaki yerin imzalanmasından sonra kullanılır. Oylar, üzerinde ilçe seçim kurulunun mühürü bulunan ve oy verme sırasında sandık kurulu başkanı tarafından her seçim için ayrı ayrı verilecek kâğıtlara yazılmak ve müstakim zarflara konulmak sureti ile kullanılır. Asıl üyenin mazereti olduğu takdirde yedek üye Türkiye Barolar Birliği Genel Kuruluna katılır ve oy kullanır.

Hâkim, seçim sonuçlarını etkileyecek ölçüde bir usulsüzlük veya kanuna aykırı uygulama nedeniyle seçimlerin iptaline karar verdiği takdirde, süresi bir aydan az ve iki aydan fazla olmamak üzere seçimin yenileceği Pazar gününü tespit ederek ilgili baroya veya Türkiye Barolar Birliğine bildirir. Belirlenen günde yalnız seçim yapılır ve seçim işlemleri bu madde ile kanunun öngördüğü diğer hükümlere uygun olarak yürütülür.

İlçe seçim kurulu başkanı hâkime ve seçim sandık kurulu başkanı ile üyelerine, «Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun» da belirtilen esaslara göre ücret ödenir. Bu ücret ve diğer seçim giderleri, Türkiye Barolar Birliği ve ilgili baroların bütçelerinden karşılanır.

Seçimler sırasında sandık kurulu başkanı ve üyelerine karşı işlenen suçlar Devlet memurlarına karşı işlenmiş gibi cezalandırılır.

Seçimlerin düzen içerisinde ve sağlıklı biçimde yürütülmesi amacıyla hâkimin ve sandık kurulunun aldığı tedbirlere uymayanlara, eylemin ağırlığına göre bu Kanunda yazılı disiplin cezaları verilir.

Denetim

EK MADDE 4. — Adalet Bakanlığı, Barolar ve Türkiye Barolar Birliği organlarının görevlerini kanun hükümlerine uygun olarak yapıp yapmadıklarını ve malî işlemlerini yönetmelikte belirlenecek esaslara göre denetlemeye yetkilidir. Bu idarî ve malî denetim, adalet müfettişlerince yapılır.

Kaldırılan hükümler

MADDE 9. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 12 nci maddesinin son fıkrası ile 90 ıncı maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

EK MADDE 4. — Kanunun Ek 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Kanunun 9 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri
Gönderilen Kanun)

GEÇİCİ MADDE — Seçim dönemleri ve görev sürelerinin sona ermiş olup olmadığına bakılmaksızın, baroların organları ile Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulunu oluşturacak delegelerin ve Türkiye Barolar Birliğinin organlarının seçimleri 1 Aralık 1983 tarihinden itibaren üç ay içerisinde tamamlanır.

Birinci fıkraya göre yapılan seçimler, baro organları ile Türkiye Barolar Birliği Genel Kuruluna seçilen delegeler hakkında 1983 yılının, kanunda öngörülen ayında; Türkiye Barolar Birliğinin organları hakkında ise, 1984 yılı Mayıs ayında yapılmış sayılır ve kanunî süreleri buna göre hesaplanır.

Yürürlük

MADDE 10. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE — Kanunun Geçici Maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Kanunun 10 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Kanunun 11 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

